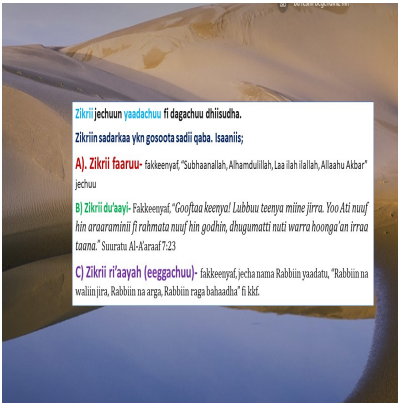

Zikrii-Furtuu Milkaaâ€™™innaa-kutaa-1

Description

Namni osoo dhimma zikrii sirritti itti xinxallee fi hojii irra oolche, furtuu fi wiirtuun milkaaâ€™™innaa zikrii keessa akka jiru ni arga. Zikrii jechuun maal jechuudhaa?

Akkuma hayyoonni Islaama hiikan zikrii jechuun Rabbiin faarsu, qulqulleessu fi amaloota guutun Isa wassafuu (ibsuu) irraa wanta arrabaa fi qalbii irra yaaâ€™™u (darbuu)dha. Fakkeenya, subhaanaAllah (Rabbiin qulqullaaâ€™™e) jechuun zikrii (yaadannoo) dha. Rabbiin ni jedha:

â€œ**Ana yaadadhaa, Anis isiniin yaadadhaa. Galataa Naaf galcha, Nattis hin kafarinaa.**â€• Suuratu Al-Baqara 2:152

Ergamaan Rabbii (SAW) ni jedhan, â€œ**Fakkeenya nama Goofaa isaa yaadatu fi kan Goofaa isaa hin yaadanne akka jiraataa fi duâ€™™aati.**â€• [Sahih al-Bukhari 6407](#)

Namni Rabbii isaa yaadatu akka nama jiraatati. Namni Rabbii isaa hin yaadanne immoo akka nama duâ€™™eeti. Namni Rabbiin yaadatu qalbiin isaa jiraattudha. Namni Rabbiin hin yaadanne immoo qalbiin isaa duutudha.

Kanaafu, gabaabubatti zikrii jechuun arrabaa fi qalbiin Rabbiin yaadachuu fi faarsudha.

Faayda Zikrii

Beektonni gariin akkana jedhu: jiraattonni addunyaa tanaa wanta garmalee miâ€™™aa taâ€™™ee osoo hin dhandhamin jireenya tana keessaa bahan. â€œWanti garmalee miâ€™™aayin (gaariin) addunyaa keessa jiru maaliidhaa?â€• jedhamuun gaafatame. Ni jedhe, â€œRabbiin jaalachuu, Isa beeku fi yaadachu (zikrii) dha.â€•

Kitaaba imam ibn al-Qayyim, al-waabil al-sayb jedhu keessatti faayda zikrii 73 ol tarreessa. Muraasa isaanii mee haa ilaallu.

1.Zikriin sheyxaana ariâ€™™a, ni ukkaamsa, ni cabsa. (Dhugumatti, namni yommuu Rabbiin yaadatu, sheyxaanni irraa fagaata. Yommuu namni Goofaa isaa dagatu immoo, sheyxaanni isatti taphata.)

2. Zikriin Ar-Rahmaanin ni gammachiisa
3. Qalbii irraa dhiphinnaa fi gadda ni oofa
4. Qalbiif mirqaansu, gammachuu fi balâ€™inna fida.
5. Qalbii fi qaama jabeessa. (namni Rabbiin hin yaadanne qaamni isaa ni bututa, qalbiin isaa ni cabdi.) Zikriin soorata fida
6. Balbala guddaa Rabbiin ittiin beeku namtichaaf bana. Akkuma namtichi zikrii baayâ€™isu, Rabbiin beeku ni dabalamaaf.
7. Qalbii daandiâ€™aaâ€™uu irraa qulqulleessa. Wantoonni qalbiin daandiâ€™eessan lama. Isaanis: **cubbuu raawwachuu fi gaflaa (Rabbiin dagachuudha).** Qalbiin dandii kanarraa kan qulqullooftu waa lamaani. Isaanis; **Rabbiin araarama kadhachuu fi zikriini.**
8. Zikriin azaaba (adabbii) Rabbi fi gaabbi Guyyaa Qiyaamaa irraa nama baraara.

Rabbiin yeroo hundaa yaadachun Rabbiin kophatti isa dhiisu irraa nama tiiksa. Rabbiin yoo nama dhiise addunyaa fi aakhiratti akka gaddanii fi dararaman nama taasisa.

Rabbiin ni jedha:

â€™Yaa warra amantan! Rabbiin sodaadhaa. Lubbuun kamuu waan boruuf dabarfatte haa ilaaltu. Ammas Rabbiin sodaadhaa. Dhugumatti, Rabbiin waan isin hojjatan hundaa keessa beekadha. Akka warra Rabbiin dagannaan lubbuu isaanii isaan dagachiise hin taâ€™inaa. Isaan warraa finciltootadha.â€™ Suuratu Al-Hashr (59): 18-19

Rabbiin warroota amanan akka Isa sodaatan ajaja, namoota Inni dhiisen akka wal hin fakkaanne irraa isaan dhoowwa. Namoota Isa sodaachu dhiisan adabbiin isaanii of dagachuu akka taâ€™ee beeksisa. Kana jechuun warroonni of dagatan of foyyeessu, wanta azaaba(adabbii) hamaa irraa isaan baraaru, wanta jireenya gaarii, miâ€™aa, qananii fi gammachuu zalaalamii isaan jiraachisu irraanfatan. Akkuma isaan Rabbiin dagatan Rabbiis isaan dhiise.

Faaydaa zikrii erga hanga kana ilaalle, mee amma sadarkaa fi ramaddii isaa haa ilaallu Ammas, madaarija Saalikiin irraa imaam al-Qayyim sadarkaa zikrii haala kanaan ibsa. Namoonni milkaaâ€™on zikrii irraa siinqi (galaa) Aakhiraa qopheefatu, zikriin daldaalatu (Kana jechuun namni zikrii godhu ajrii (mindaa) argata. Kuni daldala kasaaraa hin qabnedha.) Yeroo hundaa gara zikrii deddebiâ€™u. Qalbiin isaanii yommuu zikrii irraa adda baatu ona taati; gaddaa fi dhiphinnaan guuttamti. Zikriin meeshaa waraanaa sheyxaanaa karaa namatti cufuu ittiin waraananiidha. Zikriidhaan badii ofirraa deebisu, rakkoo ofirraa kaasuu, muusiban isaanirratti laafti. Yommuu balaan isaan gaaddiseesu gara zikrii dheessu. Qalbii gaddite akka kolfitu fi gammaddu taasisa.

Hasan al-Basrii (Rabbiin rahmata isaa haa godhu) ni jedha: â€™Wantoota sadi keessa miâ€™aa (jireenyaa) barbaadaa. Isaanis: Salaata keessa, zikrii keessa fi Qurâ€™aana qaraâ€™uu keessa.â€™

â€™Abdullaah bin Busr irraa akka odeeffametti: namni tokko â€™Yaa Ergamaa Rabbii shariiâ€™aan Islaamaa narratti baayâ€™attee waan ani qabadhu natti himiâ€™ jedhe. Ergamaan Rabbii (saw) ni jedhan: â€™Arrabni kee zikrii Rabbii irraa hin qoorin.â€™ [Jami` at-Tirmidhi 3375](#)

(Kana jechuun dirqamoota amantii biroo kanneen akka salaataa dhiisi zikrii muraasa godhi jechuu osoo hin taâ€™in â€™Zikrii baayâ€™isi godhi shariiâ€™aan Islaamaa siif salphataâ€™ Jechuudha. Namni

akkuma zikrii baayâ€™TMisu, hojiin isaaf salphata, balballi milkaaâ€™TMinna isaaf banama.) Ragaan kanaa jecha Rabbii oltaâ€™TMeti:

â€œ**Akka milkooftaniif jecha baayâ€™TMinnaan Rabbiin yaadadhaa (zikrii baayâ€™TMisaa).**â€•
(Suuratu Al-Anfaal 8:45, Al-Jumâ€™TMaa 62:10)

â€œ**Yaa warra amantan yaadannoo baayâ€™TMee Rabbiin yaadadhaa. Ganamaa fi Galgalas faaruudhaan Isa qulqulleessaa. Inni (Rabbiin) Kan rahmata isin irratti buusudha. Malaaykonni Isaas [akkasuma rahmataa fi araarama isiniif kadhatu] akka dukkana keessaa ifatti isin baasu. Rabbiin muâ€™TMimintootaf akkaan rahmata godhaa taâ€™TMeera.**â€• (Al-Ahzaab, 33:41-43)

Kanaafu, namni yeroo hundaa Rabbiin yaadatu fi faarsu dukkana cubbuu, badii, kufrii, nifaaqaa fi kkf keessaa gara ifa Islaama, iklaasa, gammachuu fi milkaaâ€™TMinnaatti baha.

Zikriin sadarkaa ykn gosoota sadii qaba. Isaaniis;

A) Zikrii faaruuâ€• fakkeenyaaf, â€œSubhaanallah, Alhamdulillah, Laa ilah ilallah, Allaahu Akbarâ€• jechuu

B) Zikrii duâ€™TMaayiâ€• Fakkeenyaaf, â€œGooftaa keenya! Lubbuu teenya miine jirra. Yoo Ati nuuf hin araaraminii fi rahmata nuuf hin godhin, dhugumatti nuti warra hoongaâ€™TMan irraa taana.â€•
Suuratu Al-Aâ€™TMaraaf 7:23

C) Zikrii riâ€™TMaayah (eeggachuu)â€• fakkeenyaaf, jecha nama Rabbiin yaadatu, â€œRabbiin na waliin jira, Rabbiin na ilaala, Rabbiin ragaa bahaadhaâ€• fi kkf. Zikrii kana keessa fooyyaâ€™TMinsa qalbii tooâ€™TMachu, Rabbiin waliin adaba tiiksu, gaflaa irraa of eegu fi sheyxaana fi nafsee irraa of eegutu jira. Zikriin Nabiyyii gosoota zikrii armaan olii hundaa kan of keessatti qabateedha.

(Dhugumatti zikriin dhumaa kuni zikrii cimaadha. Yeroo baayâ€™TMee qalbii waliin kan wal qabateedha. Kophaa fi ummata keessatti, dukkanaa fi ifatti, Rabbiin na arga jedhe namtichi waan yaaduf, badii hojjachuu irraa ni dheessa. Fakkeenyaaf, yommuu adda jirtu fi nafseen wanta badaa akka hojjattu itti si ajajju (fkn filmii wal-qunnamti saalaa ilaalu), ati Rabbiin na arga jechuun fedhii lubbuu tee daangessita. Kuni zikrii eeggachuu jedhama.)

Ammas zikrii gosoota sadan kanaan ala kan biraa itti dabaluun ni dandaâ€™TMama. Innis, zikrii waan gaaritti ajajuu fi waan badaa irraa dhoowwu. Namoonni yommuu waaâ€™TMee Rabbii wal yaadachisan, waan gaaritti wal ajajanii fi waan badaa irraa wal dhoowwan, zikrii godhaa jiruu jechuudha. Kuni immoo wanta mindaa guddaa argamsiisudha.

Zikriin haala sadiin adeemsifama. Isaanis, i. Arrabaa fi qalbiin (sadarka hundarra guddaa), ii) Qalbii qofaan, iii) Arraba qofaan

Adaboota (naamusa) zikrii keessaa;

Bakki itti zikrii godhan qulqulluu taâ€™TMuu. Fakkeenyaaf, mana fincaani fi naannoo koositti zikrii gochuu dhiisu. Namni zikrii godhuu afaan isaa qulqulluu taâ€™TMu, (rigaadhaan afaan isaa qulqulleessu), yoo dandaâ€™TMame qiblatti garagaluu, wanta jedhu irratti xinxalluu fi hiika isaa beeku. Zikriin hunda caalu

Qur'aaana. Zikrii bartee godhuu fi addaan kutuu dhiisudha.

Beektonni Islaama nama wudu'a hin qabne, junuba ta'a, dubartii heeydi argite fi yeroo da'uumma irra jirtu arrabaa fi qalbiin zikrii gochuu akka danda'an irratti walii galanii jiru. Fakkeenyaaf Subhaanallah, Alhamdulillah, Laa ilah ilallah, Allaahu Akbar jechuu danda'u.

Kanaafu, bakki bakka koosi fi mana fincaani yoo hin ta'in eessayyu taane zikrii gochuu dandeenya jechuudha. Fakkenyaaf, karaa irra yommuu deemnu, konkolataa yommuu yaabbannu, nyaata bilcheessinu fi kkf.

Guduunfaa

Rabbiin (subhaanahu wa ta'aala) ni jedha:

وَأَذْكُرُّ رَبِّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَخِيفَةً وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ
بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ وَلَا تَكُنْ مِنَ الْغَافِلِينَ

Subbuu kee keessatti gadi of qabaa fi sodaataa, sagalee osoo ol hin fuudhin ganamaa galgala Gooftaa kee faarsi. Dagattoota irraas hin ta'in. suuratu Al-A'araaf, 7:205

Kitaaba wabii

[Fafirruu Ila Allah](#)“ fuula 99-109, by Abu Zarr Qalamuuni

Date Created

December 2, 2017

Author

admin